ROK IV. № 3 (32)

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Równe 15 kwietnia 1927 r.

Poz. 36.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe.
Dn. 7 kwietnia 1927 r.
Nr. O-5561-27.
W sprawie obchodu
3 Maja.

OKÓLNIK 165.

Do
Panów Inspektorów Szkolnych i Nauczycielstwa Szkół Powszechnych
w Okręgu.

W związku ze zbliżającem się świętem państwowem 3 Maja Kuratorjum przypomina konieczność żywego udziału nauczycielstwa w organizacji obchodu i uroczystości, jako inicjatorów i czynnych członków komitetów organizacyjnych.

Szczegółowego programu obchodu Kuratorjum nie wskazuje, zależny on będzie od miejscowych warunków i już ustalonej w danej miejscowości tradycji.

Podkreślając państwowy charakter święta, Kuratorjum zaznacza, że należy dążyć do jak największego zainteresowania obchodem ludności i zapewnienia jej udziału.

W okolicznościowych przemówieniach, deklamacjach czy chórach powinien być uwzględniony język miejscowej ludności, przez co osiągnie się żywszy, szczerszy i bliższy stosunek tej ludności do urządzonego obchodu.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

Poz. 37.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe
Dn. 6 kwietnia 1927 r.
Nr. O-5472-27.
W sprawie zawodów sportowych.

OKÓLNIK 162.

Do
Dyrekcyj Państwowych i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących, Państwowego i Prywatnych Seminarjów Nauczycielskich, Państwowych i Prywatnych Szkół Zawodowych oraz Panów Inspektorów Szkolnych.

Wzorem lat poprzednich Kuratorjum, pragnąc okazać szerszym warstwom społeczeństwa dorobek młodzieży w dziedzinie wychowania fizycznego oraz dać tej młodzieży możność szlachetnej rywalizacji w wyrobieniu fizycznem, organizuje w roku 1927 powiatowe i okręgowe międzyszkolne zawody sportowe.

Ze względu na konieczność nieodrywania młodzieży szkolnej od normalnych zajęć, Kuratorjum dzieli zawody na dwie grupy: 1) zawody powiatowe, przeznaczone dla młodzieży szkół powszechnych, 2) zawody okręgowe, przeznaczone dla młodzieży szkół średnich i zawodowych, oraz wyższych klas szkół powszechnych 7 klasowych, które będą w możności wystawić drużyny do konkurencji z niższemi klasami, szkół średnich.

I. Zawody Powiatowe:

Szczegółowego programu zawodów powiatowych Kuratorjum nie podaje, ponieważ jest on zależny od miejscowych warunków t. j. wyćwiczenia młodzieży, środków finansowych i wielkości boiska. Zasadniczo program powinien być tak opracowany, aby nosił więcej charakter propagandowy i pokazowy i wskutek tego wzbudził zainteresowanie się rodziców wychowaniem fizycznem swoich dzieci.

Zawody powiatowe powinny być obrazem całorocznej pracy nauczyciela w zakresie wychowania fizycznego, więc program powinien obejmować normalny tok lekcyjny, pozatem szereg gier i zabaw. Można zastosować biegi i skoki, oparte na niżej podanym programie dla szkół średnich.

Ze względów propagandowych zawody według wyżej podanych wskazówek należałoby zorganizować w miasteczkach, leżących na terenie powiatu oraz wsiach, będących siedzibami gmin. W zawodach powiatowych wziąłaby udział młodzież szkół, istniejących w mieście powiatowem i okolicznych wsiach.

Bardzo pożądane jest szersze ujęcie programu, przez wprowadzenie popisów wokalnych i muzycznych, celem nadania temu dniu charakteru „święta młodzieży szkolnej“.

Przy organizowaniu zawodów należy wejść w ścisły kontakt z powiatowym lub miejskim Komitetem Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, urządzając zawody pod egidą tych Komitetów. Z fachowymi przedstawicielami Komitetu należy opracować program zawodów. Komitety te zostaną w najbliższym czasie przez odnośne czynniki powołane do życia. Gdyby Komitety nie zaczęły swej pracy do czasu organizacji zawodów, należy działać w porozumieniu z miejscowym oficerem instrukcyjnym i zawiązać specjalny Komitet, któryby dopomógł do urządzenia i sfinansowania zawodów szkolnych.

II. Trzecie międzyszkolne zawody okręgowe:

dla wszystkich państwowych i prywatnych gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych:

Kuratorjum nie kładzie nacisku, aby młodzież szkół średnich brała udział w zawodach powiatowych, kierując się tem, że przygotowanie do zawodów powiatowych, następnie zaś okręgowych, zajęłoby szkołom zbyt wiele czasu, co mogłoby się niekorzystnie odbić na normalnym biegu nauki szkolnej. Z tych samych względów Kuratorjum usuwa od zawodów uczniów klasy ósmej, którzy w tym okresie przygotowują się do matury. W zawodach zatem może wziąć udział tylko młodzież do klasy 7-mej włącznie.

Warunki dopuszczenia ucznia lub uczenicy do zawodów:

1) Dobry stan zdrowia zawodnika stwierdzony przez lekarza szkolnego przy specjalnem zbadaniu.

2) Uznanie przez nauczyciela wychowania fizycznego ucznia za należycie przygotowanego do zawodów na podstawie rozgrywek lokalnych.

3) Bezwarunkowo nieprzekroczony wiek, przepisany programem do poszczególnych wyczynów.

4) Posiadanie przez uczestnika przepisowego kostjumu ćwiczebnego.

Program III międzyszkolnych zawodów okręgowych:

I Czworobój dla młodziedzieży męskiej od 13 do 15 lat, w zastępach po 4 zawodników

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Wyjaśnienia
1	Skok wzwyż przez łatę	Minimum nieoznaczone — łata początkowo na 80 cm. Podnoszenie do wysokości 1.20 m. co 2½ cm. powyżej tej liczby co 1 cm. Zawodnik może przystąpić do skoków od dowolnej wysokości z tem, że przy trzykrotnem strąceniu łaty przy wybranej przez siebie wysokości, przechodzi na ostatnie miejsce w ocenie. Dozwolone 3 skoki na każdą wysokość.
2	Bieg 60 metrów	Tor prosty i oddzielny dla każdego zawodnika, taśma na mecie. Start przepisowy — wybieg na strzał. Przekroczenie toru dyskwalifikuje zawodnika.
3	Skok wdal	Dozwolone 3 skoki. Rozbieg i styl dowolny. Liczy się skok najdalszy.
4	Strzelanie z karabinka	Broń matokalibrowa 6 m/m. Dystans 50 metrów. Tarcze 10 pierścieniowe 50 × 50 cm. Strzałów 6. Najwyższa możliwa 60 punktów trafionych.

Ocena wyników według osobnej tabeli.

II Trójbój dla młodzieży żeńskiej od 10 do 14 lat, w zastępach 4 zawodniczki.

Wiek rozumie się jak przy wieloboju I.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Wyjaśnienia
1	Skok wzwyż	Warunki jak przy skokach dla chłopców.
2	Bieg 60 metrów	Tor prosty i oddzielny dla każdej zawodniczki. Taśma na mecie. Start przepisowy— wybieg na strzał. Przekroczenie toru dyskwalifikuje zawodniczkę.
3	Ćwiczenia równoważne	Łata 4 m. długości, na wysokość 1 m., 6 cm. szerokości. Ćwiczenie: Wejście, ustalenie postawy, marsz przez łatę klęczka co każdy krok ramiona w bok, w końcu łaty klęczka, wtył zwrot, przejście z powrotem.

Ocena wyników według osobnej tabeli.

III Trójbój dla młodzieży żeńskiej od lat 15 wzwyż. 4 zawodniczki.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Wyjaśnienia
1	Skok wdal	Trzy skoki, rozbieg i styl dowolny. Liczy się skok najdalszy.
2	Strzelanie z łuku	Łuki typu szkolnego. Strzelanie na odległość. Każda zawodniczka 3 strzały. Liczy się strzał najdalszy. Każda zawodniczka przybywa z 3 strzałami, zaopatrzonemi chorągiewkami koloru przyjętego przez szkołę. Wymiar chorągiewki 4 × 7 cm. Na chorągiewce numer zawodniczki.
3	Bieg rozstawny 4 × 60 m.	Tor długości 240 metrów — owalny, przestrzeń do podania pałeczki 10 metrów.

Ocena według osobnej tabeli.

IV. Pięciobój lekkoatletyczny. 4 zawodników powyżej 16 lat.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Wyjaśnienia
1	Skok wdal	Skoków 3, rozbieg i styl dowolny. Liczy się skok najdalszy.
2	Rzut oszczepem	Styl klasyczny. Trzy rzuty. Liczy się rzut najdalszy. Oszczepy przepisowe. Każdy zawodnik posiada 3 małe chorągiewki do wbijania w miejscu upadku oszczepu. Na chorągiewce kolory szkoły—numer zawodnika.
3	Pchnięcie kulą	Kula 5 kg. Pchnięcie ręką prawą lub lewą dowolne.
4	Sztafeta 4 × 100 m.	Bieg według przepisów Polskiego Związku Lekkoatletycznego.
5	Skok o tyczce	Jak przy skoku w grugie l, z tem, że pierwsze wstawienie łaty 1.40 m. Od 2.20 m. podnoszenia co 1 cm.

Oceaa według osobnej tabeli. Poza tem w pięcioboju obowiązują przepisy lekkoatletyczne.

Sposób oceny wyników.

Wyniki oblicza się indywidualnie dla każdego zawodnika. Punkty uzyskane przez każdego uczestnika drużyny, składają się na sumę punktów całej drużyny, występującej w danym wieloboju. O zwycięstwie rozstrzyga najmniejsza ilość uzyskanych punktów. Za najlepszy wyczyn oznacza się 1 punkt, za słabszy 2 punkty, jeszcze słabszy 3 punkty i t. d.

Pierwszy przykład obliczania wyników dla poszczególnych wielobojów.

I. Czworobój dla chłopców młodszych. Uczestniczy 4 drużyny z różnych zakładów po 4 chłopców.

Nazwa szkoły	Numer zawodnika	Wynik wyczynu: Skok wzwyż cm.	Kolejność zwycięstwa	Ilość punktów	Suma punktów poszczególnych drużyn	Uzyskana kolejność zwycięstwa	Wyjaśnienia
Gimnazjum A.	1	120	10	10 [10]	—	—	Pierwsze miejsce uzyskuje gimnazjum D., gdyż drużyna zdobyła najmniejszą ilość punktów = 27. Kolejność miejsca liczymy poszczególnemu zawodnikowi według uzyskanych przez niego wyników. Zasada: przy równych wynikach, zawodnicy bez względu na ich ilość otrzymują jednakową ilość punktów. Punktacja posuwa się natomiast o tyle punktów wyżej, ile miejsc zajęli zawodnicy, mający jednakowe wyniki. Liczby w nawiasach oznaczają dla orjentacji kolejność punktowania. Naprz. Zawodnik № 16 otrzymuje 1 punkt; zawodnik № 8 otrzymuje 2 punkty; zawodnik Nr. 26 otrzymuje również 2 punkty ponieważ osiągnął taki sam wynik jak zawodnik Nr. 8. Zawodnik Nr. 17 otrzymuje 4 punkty — nie zaś 3 punkty, ponieważ miejsce trzecie zajęte zostało przez zawodnika Nr. 8.
	2	124	8	8 [8]	49	IV	
	3	127	7	7 [7]			
	4	110	15	14 [15]			
Gimnazjum B.	7	112	11	11 [11]	30	II	
	8	140	2	2 [2]			
	9	111	12	12 [12]			
	10	135	5	5 [6]			
Gimnazjum C.	16	141	1	1 [1]	35	III	
	17	136	4	4 [4]			
	18	109	16	16 [16]			
	19	110	14	14 [14]			
Gimnazjum D.	24	111	13	12 [13]	27	I	
	25	124	9	8 [9]			
	26	140	3	2 [3]			
	27	135	6	5 [5]			

Drugi przykład obliczenia wyników wieloboju.

Uczęstniczy cztery drużyny po 4 chłopców młodszych. (tych samych co w poprzednich wyczynach),

Nazwa gimnazjum	Nr. zawodnika	Wynik wyczynu. Bieg 60 m. sekund:	Kolejność przybycia	Ilość punktów	Suma punktów uzyskanych drużyn	Uzyskana kolejność zwycięstwa
Gimnazjum A.	1 2 3 4	7.2/5 7.1/5 8 8.3/5	2 1 7 11	2 1 7 11	21	II
Gimnazjum B.	7 8 9 10	7.4/5 8 8.3/5 83/5	6 8 12 13	6 7 11 11	35	III
Gimnazjum C.	16 17 18 19	7.2/5 7.2/5 7.2/5 8.3/5	3 4 5 14	2 2 2 14	20	I
Gimnazjum D.	24 25 26 27	8 9 9.1/5 8	9 15 16 10	7 15 16 7	45	IV

O ile podany przykładowo dwubój zestawimy, uzyskamy zwycięzcę w sposób następujący:

	Gimnazjum A.	Gimnazjum B.	Gimnazjum C.	Gimnazjum D.
Skok wzwyż: punktów:	49	30	35	27
Bieg 60 metrów: „	21	35	20	45
Razem	70	65	55	72
Kolejność zwycięstwa	III	II	I	IV

Przy obliczaniu wyników sztafety obliczamy w sposób identyczny, obliczając jednakowe wyniki dla całości drużyny, nie zaś dla poszczególnego zawodnika. Suma punktów zawodników jest wynikiem dla drużyny.

Druż. A. przeb. 4×100 m. w czasie 54.$^2/_5$ sek. otrzym. ptk. 1+1+1+1= 4 pkt.
„ B. „ „ „ 58 „ „ „ 9+9+9+9=36 „
„ C. „ „ „ 56.$^3/_5$ „ „ „ 2+2+2+2= 8 „
„ D. „ „ „ 56.$^3/_5$ „ „ „ 2+2+2+2= 8 „
„ E. „ „ „ 60 „ „ 13+13+13+13=52 „

Zwycięską drużyną zostaje drużyna A, jako uzyskująca najmniejszą ilość punktów, o drugie miejsce następuje rozgrywka między drużyną C a D.; drużyna B i E odpadają jako uzyskujące największe ilości punktów.

V. Rozgrywki piłki koszykowej.

Gry według przepisów opracowanych przez Kuratorjum Krakowskie. System rozgrywek olimpijski. Drużyny przed rozpoczęciem rozgrywek losują. Drużyny przegrywające od dalszych rozgrywek odpadają. Drużyny, osiągające wynik jednakowy (partje nierozegrane) przechodzą obie do dalszych rozgrywek. Drużyna zwycięska ostatecznie, otrzymuje nagrodę przechodnią „Mistrzostwa Wołynia", oddzielnie dla młodzieży żeńskiej i męskiej.

Do rozgrywek mogą stanąć na jednakowych warunkach wszystkie szkoły średnie i zawodowe, oraz klasy wyższe szkół powszechnych. Każda szkoła może wystawić tylko jedną drużynę męską i jedną żeńską.

VI. Strzelanie konkursowe z łuków.

Dystans 10 metrów. Tarcza 10 pierścieniowa 1 m. średnicy. Postawa dowolna, strzałów 5, bez strzału próbnego. Strzelanie wspólne dla młodzieży żeńskiej i męskiej bez względu na wiek.

VII. Skok wzwyż dla młodzieży męskiej od 16 lat:

Skoki jednostkowe—według przepisów Polskiego Związku Lekkoatletycznego.

VIII. Bieg na przełaj:

Dystans 2000 metrów. Ubranie i obuwie dowolne. Bieg według przepisów Polskiego Związku Lekkoatletycznego.

IX. Sztafeta kolarska 5×1000 metrów.

Drużyna składa się z 5 zawodników — każdy z nich przebywa przestrzeń 1000 metrów. Oddanie pałeczki następuje w granicach 100 metrów, na przestrzeni oznaczonej chorągiewkami. Startuje równocześnie przynajmniej 2 drużyny.

X. Popisy ćwiczebne.

W dniach zawodów odbywać się będą wieczorami w jednej ze sal teatralnych lub w cyrku popisy gimnastyczne lub

lekcje pokazowe poszczególnych drużyn szkolnych. Program dowolny według opracowania nauczyciela wychowania fizycznego. Ilość uczestników ogranicza się do 25.

W program popisów wejść mogą: Lekcja pokazowa syst. Linga lub Niels Bucka, piramidy, plastyka, pląsy i t. p.

Czas trwania pokazu jednej szkoły ogranicza się do 15 ewentualnie 30 minut zależnie — od ilości zgłoszeń.

XI. Prawidła ogólne.

jakie będą stosowane przy obliczaniu punktów.

1. Przy poszczególnych trój—czworo i pięciobojach o zwycięstwie decyduje suma punktów, jakie zostaną zdobyte przez wszystkich uczestników, biorących udział w danym wieloboju. Zwycięża drużyna posiadająca najmniejszą ilość punktów.

2. Nagrodę przechodnią dla młodzieży męskiej zdobywa szkoła za najlepsze wyćwiczenie ogółu młodzieży męskiej.

Miernikiem zwycięstwa będzie najniższa suma punktów zdobyta przez młodzież w wielobojach wymienionych w rozdziałach I, II, III i IV.

Szkoła, której wyniki obliczony z wyczynów drużyn męskich wymienionych w rozdziałach III i IV dadzą najniższą ilość punktów uznaną zostanie za zwycięską.

3. Wymienione zasady równoznacznie stosowane będą do drużyn żeńskich, biorących udział w wielobojach wymienionych pod II i III.

4. Wykluczone jest branie udziału przez jednego zawodnika w kilku wielobojach. W wypadku udziału zawodnika nie w tym wieloboju, do którego został zgłoszony, następuje dyskwalifikacja całej drużyny. Niedopuszczalne jest również zastępstwo zawodników w poszczególnych wyczynach. W razie zastępstwa następuje dyskwalifikacja drużyny. Zastępca dopuszczalny jest jedynie w wypadkach zgłoszonych przed całością zawodów.

5. Za tak zwane „podstawianie“ jednych zawodników w miejsce drugich w czasie zawodów — drużyna będzie zdyskwalifikowana.

6. Do każdego wieloboju, może poszczególne gimnazjum lub szkoła powszechna wystawić kilka drużyn, przyczem jednak obowiązują zastrzeżenia wyszczególnione w punktach 4 i 5.

7. O ile szkoła wystawia do zawodów więcej, jak jedną drużynę, do ogólnej sumy punktów zdobytych przez poszczególną szkołę liczą się do zwycięstwa szkoły tylko punkty zdobyte przez drużynę najlepszą. Uzyskane punkty przez drużynę słabszą do ogólnej sumy się nie wliczają. Do obliczenia wzięte będą wyczyny uzyskane przez najlepsze w danym wieloboju drużyny, o ile szkoła wystawia tych drużyn kilka.

Uwaga: Zaznacza się, że im więcej drużyn i do większej ilości wielobojów poszczególna szkoła wystawi — zyskuje tem większe szanse zwycięstwa ogólnego i zdobycia nagrody przechodniej.

Strój ćwiczebny dla chłopców i dziewcząt obowiązujący. Barwa stroju dowolna, uznana przez Dyrekcję szkoły.

XII. Zgłoszenia do zawodów.

W zawodach mogą wziąć udział tylko te zakłady, które w przepisanym terminie zgłoszą swoich zawodników. Zgłoszenia poza przepisanym terminem bezwzględnie są niedopuszczalne, celem uniknięcia zamieszania w organizacji zawodów.

Terminy zgłoszeń do zawodów są następujące:

1. Do czworoboju dla chłopców do lat 15, do pięcioboju dla starszych, do trójbojów dla dziewcząt do dnia 8-go maja 1927 r. włącznie.

2. Do rozgrywek o mistrzostwo piłki koszykowej do dnia 14 maja 1927 włącznie.

3. Do strzelania z łuków, biegu na przełaj, skoków, sztafety kolarskiej i popisów ćwiczebnych do dnia 14 maja 1927 r. włącznie.

Forma zgłoszenia:

Zgłoszenia na piśmie winno być przedłożone według niżej podanego wzoru:

Dyrekcja gimnazjum . . . dnia . . . . 1927 r.

w . . . .

ZGŁOSZENIE DO ZAWODÓW OKRĘGOWYCH.

Dyrekcja zgłasza niżej wymienionych zawodników do (czworoboju dla chłopców młodszych, trójboju dla dziewcząt i t. p.).

№ zawodnika	Imię i nazwisko zawodnika	Klasa	Data urodzenia (rok, miesiąc, dzień)	Opinja lekarza szkolnego. (Ocena zdolności do wyczynów w danym wieloboju.
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....

Podpis nauczyciela ćwiczeń fizycznych

Podpis lekarza szkolnego

Zgodność wyżej wymienionych dat stwierdzam
Dyrektor gimnazjum

Karty zgłoszeń formatu $^1/_4$ arkusza kancelaryjnego muszą być wypełnione dla każdej drużyny i każdego wieloboju oddzielnie. O ile zakład zgłasza więcej jak jedną drużynę do wieloboju, należy na karcie zgłoszenia zaznaczyć: „Drużyna I" „Drużyna II" i t. d.

Takie same karty obowiązują dla zgłoszenia zawodników do wyczynów indywidualnych i ćwiczeń pokazowych.

Numeracja zawodników.

Numerację zawodników przeprowadzają zakłady u siebie. Następuje ona na wycinku płóciennym formatu 18 × 18 cm. trwale przymocowanym do koszuli ćwiczebnej na piersiach. Przypinanie numerów niedopuszczalne.

Sposób numeracji: Pole płótna dzieli się na dwie części linją poziomą. W górnej części umieszcza się nazwę miejscowości w której się zakład znajduje i skrót nazwy gimnazjum, w dolnej kolejny numer zawodnika.

Naszywka numerowa wygląda więc tak:

G. P. Dubno
18

O ile w pewnej miejscowości jest kilka zakładów przystępujących do zawodów skróty będą wyglądać w następujący sposób. „G. U." = gimnazjum ukraińskie; „G. R." = gimnazjum rosyjskie; „G. H."=gimnazjum hebrajskie; „Sz. P. 1." = szkoła powszechna № 1; naturalnie z wymienieniem miejscowości. Karty numerowe najlepiej zamówić w najbliższej drukarni. Płótno białe, druk czarny.

Numeracja kolejna dla wszystkich zawodników i zawodniczek danego zakładu, nie można więc dawać podwójnej numeracji np. dla dziewcząt oddzielnie i oddzielnie dlachłopców.

XIII. Administracja zawodów.

Przy wielkim zjeździe młodzieży, dochodzącym zwykle do 800 osób, ogromną rolę odgrywa sprawność administracyjna. Zależy ona przedewszystkiem od dokładnego i ścisłego wykonania wszelkich rozporządzeń i przepisów, jak również punktualnego ich wykonania.

Dla należytego rozmieszczenia przyjeżdżających zawodników i ich wyżywienia niezbędne jest dokładne podanie przez Dyrekcje szkół ilość mających przybyć uczestników.

Zobowiązuje się zatem Dyrekcje szkół do przedłożenia do dnia 14 maja 1927 r. następujących wykazów uczestników:

Dyrekcja Gimnazjum ....dnia.......................1927 r.
w ....

Wykaz uczestników w III okręgowych zawodach międzyszkolnych.

L. porz.	Wyszczególnienie	Młodzież chłopców	Młodzież dziewcząt	Dorośli Mężczyzn	Dorośli kobiet	Uwagi
1	Czworobój Nr. I.					
2	Trójbój Nr. II.					
3	Trójbój Nr. III.					
4	Pięciobój Nr. IV.					
5	Piłka koszykowa					
6	Strzelanie z łuków					
7	Skoki indywidualne					
8	Bieg na przełaj					
9	Sztafeta kolarska					
10	Popisy ćwiczebne					
11	Nauczyciele wychow. fiz.					
12	Nauczyciele wychowawcy					
13	Lekarz szkolny					
14	Dyrektor zakładu					
15	Orkiestra szkolna					
16	Inne osoby					
	Razem					
	Z wymienionych osób znajdzie pomieszczenie prywatne					
	Należy pomieścić:					

UWAGI: Jeżeli uczeń (uczenica) bierze udział w wielobojach i bierze również udział w zawodach jednostkowych lub popisach—nie należy go (ją) w punktach 6, 7. 8, 9, 10 umieszczać.

Wykaz ten ma zawierać sumę osób przybywających na zawody, celem należytego przygotowania kwater i wyżywienia.

Ponieważ Kuratorjum nie posiada środków finansowych na wyżywienie zawodników, muszą Dyrekcje wydatnio przyczynić się do organizacji zawodów. W tym celu przy wykazie uczęstników obowiązane są Dyrekcje nadesłać odpowiednie kwoty na wyżywienie zawodników. Wysokość kwoty oznacza się na 5 złotych od zawodnika przyjezdnego, od miejscowych, którzy nie reflektują na utrzymanie po 1 zł. na koszta organizacyjne. Członkowie orkiestr szkolnych są od opłat zwolnieni. Zebranym funduszem rozporządzać będzie zorganizowany na

miejscu Komitet Zawodów. Wpisowe należy przysyłać na ręce skarbnika p. Jana Zuba — Kuratorjum.

Zgłoszenia do zawodów bez równoczesnego nadesłania opłaty uwzględnione nie będą.

XIV. Opieka nad młodzieżą w czasie zawodów.

Nauczyciele wychowania fizycznego są w czasie trwania zawodów zwolnieni od opieki nad młodzieżą. Obowiązkiem ich jest czuwać nad karnością zawodników na boisku i pilnowanie, aby młodzież stawiała się na czas do poszczególnych wyczynów. Opiekę nad młodzieżą poza boiskiem pełnią nauczyciele wychowawcy, delegowani przez Dyrekcje.

XV. Nagrody.

Nagrody są następujące:

I. 1 nagroda przechodnia dla drużyn męskich w postaci buławy za zwycięstwo zakładu w wielobojach Nr. I i IV, za najlepsze wyczyny drużyn męskich. Nagrody broni gimnazjum państwowe w Równem.

II. 1 nagroda przechodnia dla młodzieży żeńskiej w postaci orła na drzewcu, za zwycięstwo w wielobojach Nr. II i III za najlepsze wyczyny drużyn żeńskich. Nagrody broni gimnazjum państwowe w Kowlu.

Nagrodę przechodnią otrzymuje zakład za całość wyćwiczenia drużyny męskiej lub żeńskiej.

Inne nagrody, których przewiduje się do 70, zgłoszone przez instytucje samorządowe, organizacje społeczne, władze administracyjne i osoby prywatne w postaci karabinów, rapirów, rakiet tenisowych, przyborów sportowych wreszcie żetonów jako przechodnie dla drużyn lub indywidualne dla zawodników będą wystawione na tydzień przed zawodami w miejscu widocznem w Równem.

Termin zawodów.

Zawody odbędą się w dniach 27, 28 i 29 maja 1927 r. w Równem. Przyjazd drużyn zamiejscowych w dniu 26.V. wieczór, celem dania odpoczynku zawodnikom. Zawodnicy winni być zaopatrzeni w koc, łyżkę, nóż, widelec i menażkę oraz w żywność na jeden dzień. Na zaopatrzenie drużyn zwrócą Dyrekcje szczególną uwagę. Postarać się winny Dyrekcje o fundusze od organizacyj miejscowych na koszta przejazdu i utrzymanie zawodników w Równem.

Porządek programu podany zostanie do wiadomości po otrzymaniu zgłoszeń.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

Poz. 38.

Ministerstwo
Wyzn. Relig i Ośw.
Publicznego
Warszawa
dnia 30 marca 1927 r.
Nr. O-Prez. 716-27.
W sprawie druku świadectw szkolnych.

Do
Kuratorjów Okręgów Szkolnych

1) Opierając się na Uchwale Rady Ministrów z dnia 23-go lipca 1923 r. (okólnik Prez. R. Min. z dnia 28 lipca 1923 r. Nr. 13017-131), przypomnianej okólnikiem Prez. Rady Min. z dn. 19 maja 1925 r. Nr. 7866-67, Ministerstwo wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamówiło w Drukarni Państwowej w Warszawie w b. roku szkolnym (1926-1927) *świadectwa szkolne dla szkół państwowych* wszelkiego typu.

2) Drukowane będą jednak w pierwszym rzędzie świadectwa półroczne i końcowe (ukończenia szkoły) dla szkół powszechnych i szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich, świadectwa roczne i końcowe (świadectwa dojrzałości) dla seminarjów nauczycielskich, gimnazjów oraz końcowe dla szkół zawodowych, dla których wzór ustalony został w ub. roku. Świadectwa roczne dla państwowych szkół zawodowych będą drukowane oddzielnie po ostatecznem ustaleniu wzorów.

3) *Szkoły prywatne* mogą zamawiać świadectwa do swego użytku dowolnie w jakiejkolwiek prywatnej drukarni z tem zastrzeżeniem, *że niewolno im bezwarunkowo używać blankietów przeznaczonych dla szkół państwowych*, zaopatrzonych w godło państwowe.

Wyjątek w tym względzie stanowią oczywiście świadectwa dojrzałości dla prywatnych seminarjów i gimnazjów, w których egzamina dojrzałości odbywają się przed państwową komisją egzaminacyjną, powołaną przez Kuratorjum.

Świadectwa dojrzałości z egzaminu odbytego przed taką komisją jest dokumentem urzędowym i stąd musi być drukowane na blankiecie przeznaczonym dla szkół państwowych.

4) *Termin* wykonania zamówienia ustalony został w porozumieniu z Drukarnią Państwową dla świadectw dojrzałości na połowę maja b. r., dla innych świadectw na koniec maja b. r.

5) *Kolor* tła został ustalony dla a) wszystkich świadectw w szkołach powszechnych, szkołach ćwiczeń, szkołach zawodowych niższych blado-niebieski; b) świadectw w seminarjach, gimnazjach i zawodowych średnich—blado-różowy z wyjątkiem świadectw dojrzałości, dla których kolor pozostaje nadal ustalony w roku ubiegłym. Poddruk na wszystkich świadectwach (godło

Państwa Polskiego) będzie ten sam, jaki w ubiegłym roku szkolnym ustalony został dla świadectw dojrzałości.

6) *Format* wszystkich świadectw ustalony został jednakowy t. j. o dwóch stronach z wyjątkiem świadectw dojrzałości dla gimnazjów i seminarjów oraz świadectw ukończenia dla szkół zawodowych, które obejmą cztery strony, jak to ustalono w ubiegłym roku szkolnym.

7) *Cena* świadectw za 1 egzemplarz *bez kosztów przesyłki* ustalona została w sposób następujący:

a) *świadectwa* półroczne i końcowe (ukończenia szkoły powszechnej) dla szkół powszechnych (cena będzie wydrukowana na blankiecie świadectwa),

b) świadectwa roczne dla państwowych seminarjów nauczycielskich, ... 11 gr.

c) świadectwa półroczne dla szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich . . . . 14 „

d) świadectwa ukończenia szkoły ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich . . . . 20 „

e) świadectwa roczne dla państwowych gimnazjów 7,5 „

f) świadectwa dojrzałości jednojęzyczne dla państwowych seminarjów nauczycielskich, gimnazjów państwowych, Kursów Nauczycielskich . . . . 26 „

g) odpisy świadectwa dojrzałości jednojęzycznych na kancelaryjnym papierze . . . . 7 „

h) świadectwa dojrzałości dwujęzyczne dla państw. gimnazjów . . . . 41 „

i) odpisy świadectw dojrzałości dwujęzyczne na papierze kancelaryjnym dla państw. gimnazjów . . . . . 11 „

k) świadectwa końcowe dla szkół zawodowych według znaków z ubiegłego roku . . . 1,96 zł., 1,62 zł., 1,25 zł.

Koszta przesyłki pokryją dyrekcje szkół z wyjątkiem szkół powszechnych.

Ceny wyżej podane mogą ulec zmianie w związku z ewentualną zmianą cen robocizny i materjałów, o czem Dyrekcja Drukarni Państwowej bezzwłocznie zawiadomi Kuratorja.

8) *Signa* dla poszczególnych wzorów, wedle których zamawiać należy świadectwa są następujące:

a) dla półrocznych świadectw w szkołach powszechnych; P. 1, P. 2, P. 3.

b) dla końcowych świadectw w szkołach powszechnych: P. 4, P. 5. P. 6. P. 7.

c) dla rocznych świadectw w seminarjach nauczycielskich: S. 1.

d) dla świadectw dojrzałości w seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych oraz państw. kursach nauczycielskich obowiązują signa ustalone w ubiegłym roku (S. II. K. III),

e) dla półrocznych świadectw w szkołach ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich C. 1.

f) dla końcowych świadectw w szkołach ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich C. 2,

g) dla świadectw rocznych w gimnazjach G. R,

h) dla swiadectw dojrzałości w gimnazjach państwowych i prywatnych obowiązują signa ustalone w ubiegłym roku (G. 1, G. 2, G. 3, G. 4, G. 5, G. 6, G. 7, G. 8, G. 9, G. 10, G. 11, G. 12, G. 13, G. 14, G. 17, G. 18, G. 19, G. 13b, G. 14a, G. 14b, G. 16a, G. 16b, dla dwujęzycznych świadectw).

i) dla świadectw końcowych w szkołach zawodowych, które w ubiegłym roku zostały objęte akcją drukowania, obowiązuję te same signa w b. roku (N. Ż. IV, a.)

9a) *Zamówienia* na wszystkie świadectwa (łącznie ze świadectwami dojrzałości) dla gimnazjów, seminarjów nauczycielskich wraz ze szkołami ćwiczeń przy seminarjach oraz dla szkół zawodowych, prześlą dyrekcje tych szkół *bezpośrednio do Drukarni Państwowej* w Warszawie, w której będzie jedyny dla całego Państwa skład tych blankietów. Kuratorja wydadzą bezzwłocznie polecenie wyżej wymienionym dyrekcjom szkół, aby dokładne zamówienia liczbowe ściśle według ustalonych znaków przesłały Drukarni Państwowej *w terminie możliwie najkrótszym.*

b) Natomiast świadectwa dla szkół powszechnych kupowane będą w oznaczonych księgarniach w siedzibie Kuratorjum oraz w księgarniach lub składach materjałów pisarskich miasteczek prowincjonalnych *po cenach oznaczonych na blankiecie świadectwa.*

Składy świadectw dla szkół powszechnych w siedzibie Kuratorjów będą podane do wiadomości w czasie najbliższym.

10) *Pieniądze* za świadectwa przekażą dyrekcje szkół pocztą równocześnie z zamówieniem do Drukarni Państwowej.

a) Należytość za świadectwa dla gimnazjów bezzwłocznie pokryją dyrekcje z t. zw. taks administracyjnych z tem, że kwoty te będą zwrócone przez młodzież, albo tuż przed końcem roku szkolnego albo w terminie wcześniejszym w ciągu okresu czasu oznaczonego przez dyrekcje.

b) Należytość za świadectwa dla seminarjów nauczycielskich wraz ze szkołami ćwiczeń i szkół zawodowych ściągną dyrekcje od młodzieży szkolnej i zebraną sumę przekażą Drukarni Państwowej natychmiast. Przekazanie kwot w jednym i drugim wypadku powinno nastąpić w terminie jak najkrótszym tak, aby Drukarnia *nie rozporządzająca żadnemi kredytami*, mogła mieć pieniądze na zakupno materjałów i rozpocząć druk w czasie najbliższym.

Na tę sprawę należy położyć bardzo silny nacisk i jak najprędzej ją przeprowadzić.

c) Należytość za świadectwa dla szkół powszechnych zbiorą kierownictwa tych szkół, prześlą je pocztowym przekazem wraz z zamówieniem do odnośnej księgarni lub przez

okazję nadarzającą się, postarają się o nie lub wreszcie w miejscu samem składu uiszczą zapłatę i podejmą świadectwa bezpośrednio.

11) *Przesyłka* świadectw: Drukarnia Państwowa prześle każdej Dyrekcji zamówioną ilość blankietów przesyłką pocztową poleconą lub przekaże wydelegowanemu przez Dyrekcję sekretarzowi szkoły za okazaniem przez niego pisemnego upoważnienia (chodzi o szkoły w Warszawie).

12) Odnośnie do świadectw dojrzałości obowiązują przepisy zawarte w okólniku z dnia 11 maja 1926 r. № O. Prez. 3461-26 (zwłaszcza punkt 9, 10) z uwzględnieniem punktu 9a niniejszego okólnika.

13) Ministerstwo poleca zwrócić uwagę wszystkim kierownictwom i dyrekcjom szkół, że teksty świadectw zostały ustalone jednolicie dla odnośnych szkół w Państwie, że zatem wszelkie zmiany w tekście są niedopuszczalne.

14) Ministerstwo zwraca uwagę, że od dobrze zorganizowanej i szybko przeprowadzonej akcji zależy terminowe i należyte wykonanie przez Drukarnię Państwową zamówień i przesyłek świadectw.

15) Zechcą Kuratorja równocześnie powiadomić wszystkie Dyrekcje szkół oraz inspektoraty (R. S. P.), że nowy typ blankietów świadectw wchodzi w życie już w bieżącym roku szkolnym. Ministerstwo zezwala jednak na korzystanie z istniejących jeszcze obecnie zapasów świadectw szkolnych dla szkół powszechnych aż do ich wyczerpania z tem, że od 1 września 1927 r. nie będzie wolno używać innych świadectw, jak tylko tych, których tekst ustaliło Ministerstwo, a które wykonane zostały przez Drukarnię Państwową.

Za Ministra (—) w-z· *W. Żłobicki.*
Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe.
Dn. 8 kwietnia 1927 r.
Nr. O-5459-27.
W sprawie świadectw szkolnych.

OKÓLNIK 168.

Do
Dyrekcyj Gimnazjów i Seminarjów Państwowych, Gimnazjów i Seminarjów Prywatnych, Szkół Zawodowych, Panów Inspektorów Szkolnych i Kierowników Publicznych Szkół Powszechnych.

Wyżej umieszczony okólnik Ministerstwa Kuratorjum podaje do wiadomości celem ścisłego przestrzegania zawartych w nim rozporządzeń. Dyrekcjom Szkół Średnich wszelkich typów zwraca się uwagę na okólnik Kuratorjum z dnia 20 maja 1926 r. Nr. I-8047-26 z tem, że obowiazuje on w całości, z uwzględnieniem punktu 9a, okólnika Ministerstwa z dnia 30-III.27 roku

Nr. O. Prez. 716-27, który poleca zamówienia na wszystkie świadectwa dla szkół średnich kierować do Drukarni Państwowej, bezpośrednio, nie zaś jak dotychczas do Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

Poz. 39.

OKÓLNIK

do Kuratorjów Okręgów Szkolnych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie kursów przeszkolenia higjenicznego dla nauczycieli szkół powszechnych.

W porozumieniu z Dyrekcją Państwowej Szkoły Higjeny w Warszawie Ministerstwo wzorem roku ubiegłego postanowiło zorganizować *dwa kursy przeszkolenia higjenicznego* dla nauczycieli (ek) szkół powszechnych. Kursy te będą miały na celu: 1) metodyczne wyszkolenie tych nauczycieli, którzy nie posiadają należytego przygotowania do nauczania higjeny w 7 oddziale szkoły powszechnej, i 2) podniesienie poziomu uświadomienia higjenicznego ogółu nauczycielstwa, które z charakteru swego stanowiska pracować musi w dziedzinie higjeny społecznej.

Program Kursu przewidywać więc będzie dwa działy: 1) *higjenę indywidualną*, opartą na anatomji i fizjologji oraz metodykę nauczania i propagowania higjeny w szkole, 2) *higjeną społeczną*, mającą na celu zaznajomienie nauczyciela z metodami walki z wielkiemi klęskami społecznemi, jak: choroby zakaźne, gruźlica, choroby weneryczne, alkoholizm, śmiertelność niemowląt i t. p.

Kursy są przeznaczone dla kwalifikowanych nauczycieli i nauczycielek szkół powszechnych. Pożądanem jest jednak, by uczestniczyli w nich przedewszystkiem kierownicy szkół; z nauczycieli pierwszeństwo będą mieli przy przyjmowaniu ci, którzy ukończyli grupę geograficzno-przyrodniczą Wyższego Kursu Nauczycielskiego i mają sobie powierzone nauczanie higjeny w 7 oddziale szkoły powszechnej.

Pierwszy kurs trwać będzie od dnia 4 lipca 1927 r. do 23 lipca włącznie ogółem dni 20. Drugi kurs trwać będzie od dn. 2 sierpnia 1927 r. do dn. 20 sierpnia włącznie — ogółem dni 19. Oba odbywać się będą w Państwowej Szkole Higjeny (Warszawa — Moków) i obejmować będą do 90 godzin teorji i pewną liczbę godzin zajęć praktycznych, pokazów i wyzytacyj.

Dla pewnej (do 50) liczby słuchaczy (ek), którzy nie będą mogli znaleźć pomieszczenia w lokalach prywatnych w Warszawie, Dyrekcja Państwowej Szkoły Higjeny rezerwuje lokal bursy w ogrodzie w Mokotowie, gdzie pobyt całodzienny w warunkach bardzo dogodnych łącznie z żywieniem wynosić będzie 3 złote dziennie. Nauczanie na kursach jest bezpłatne.

Zgłoszenia na formularzach kart wpisowych na kursy wakacyjne według wzoru, wymienionego w okólniku z dn. 10-go kwietnia 1926 r. Nr. I-5387-26 (Dz. Urz. Nr. 7 poz. 59) kandydaci przesyłać winni przed 20 maja 1927 r. za pośrednictwem Inspektorów Szkolnych do Dyrekcji Państwowej Szkoły Higjeny Warszawa, Mokotów, Chocimska 24 zaznaczając, na który z tych dwóch kursów reflektują i czy proszą o zapewnienie im bursy. Wraz z kartą wpisową kandydat winien złożyć w biurze Inspektora Szkolnego 4 zł. wpisowego.

O zakwalifikowaniu na kurs oraz o ewentualnem przyjęciu do bursy kandydat zostanie powiadomiony za pośrednictwem Inspektora Szkolnego do dnia 1 czerwca 1927 r. Najdalej w tydzień po otrzymaniu zawiadomienia o zakwalifikowaniu na kurs kandydata Inspektor Szkolny winien nadesłać pod adresem Dyrekcji Państwowej Szkoły Higjeny (Warszawa, Mokotów, Chocimska 24) wpisowe.

W razie zakwalifikowania do bursy, kandydat winien w tymże terminie przesłać pod tym adresem tytułem kosztów utrzymania w bursie: za pobyt na pierwszym kursie w lipcu 60 zł. (20 dni po 3 złote), za pobyt na drugim kursie w sierpniu 57 zł. (19 dni po 3 złote).

Warszawa, dn. 31 marca 1927 r. (L. I-4373-27).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w. z. (—) *W. Żłobicki*
Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego
Równe
dn. 8 kwietnia 1927 r.
Nr. I-5525-27.
W sprawie kursu higjeny.

OKÓLNIK 169.

P. P. Inspektorom Szkolnym w Okręgu i Dyrekcji Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Ostrogu

udziela się do wiadomości w celu powiadomienia zainteresowanego nauczycielstwa i kierowania podań bezpośrednio do siedziby Kursu. Dla Kuratorjum zechcą P. P. Inspektorowie i Dyrekcja Seminarjum przedłożyć imienny wykaz kandydatów skierowanych na kurs

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświec. Publiczn.
Warszawa
dn. 23 lutego 1927 r.
Nr. O.R. 828/27.
W sprawie zapisywania do księgi inwentarzowej przedmiotów, za które zapłata uiszcza się ratami.

Poz. 40.

Do

Wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu

W. R. i O. P.

Władze i urzędy, zakupując przedmioty inwentarza ruchomego na raty, zapisywały nabyte przedmioty do księgi inwentarza przy asygnowaniu pierwszej raty należności, aby zgodnie z brzmieniem § 24 „Przepisów rachunkowo-kasowych" można było oznaczyć odnośną pozycję księgi inwentarza na dokumencie, stanowiącym podstawę asygnowania. Zapis taki był jednak niezgodny z rzeczywistością, gdyż inwentaryzowany był przedmiot, którego faktycznie jeszcze nie posiadano.

Dla uniknięcia tych niezgodności Ministerstwo, w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, zarządza, aby przedmioty nabywane na raty, zapisywane były do księgi inwentarzowej dopiero po faktycznem otrzymaniu ich przez urząd. Wówczas na wszystkich dowodach, stanowiących podstawę do częściowych asygnowań, należy odnotować pozycję księgi inwentarzowej, pod którą dany przedmiot został zapisany, w odnośnej zaś rubryce księgi inwentarzowej odnotować numery wszystkich asygnacyj, za któremi dokonane były częściowe wypłaty.

Za Ministra (—) *Dr. M. Pollak*
w-z Dyrektor Departamentu

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe
dn. 17 marca 1927 r.
Nr. OR-3240-27.
W sprawie inwentaryzowania przedmiotów, za które zapłatę uiszcza się ratami.

OKÓLNIK 140.

Do

Władz Szkolnych I Instancji.

Podaje się do wiadomości i wykonywania, wyjaśniając równocześnie, że w tym wypadku, w którym zapłaty dokonują się z sum przelanych przez Kuratorjum na rachunek bieżący, odnotowywać należy w księdze inwentarzowej numery „zleceń wypłaty", któremi należność uiszczono, a nie numery asygnacyj, któremi Kuratorjum przelało pewne kwoty na rachunek bieżący danego urzędu, celem zakupienia potrzebnego inwentarza.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski*

Ministerstwo
Wyznań Relig. i Ośw.
Publicznego
Warszawa
Dn. 10 marca 1927 r.
Nr. O. Prez. 1514-27.
W sprawie opłat stemplowych od umów służbowych, zawieranych z urzędnikami kontraktowymi.

Poz. 41.

Do
Wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 3 marca 1927 r. L: DPO. 9129 VII-26 wyjaśniło, że umowy o najem usług (umowy służbowe), zawierane z urzędnikami kontraktowymi, począwszy od dnia 1 stycznia 1927 roku, wolne są od opłaty stemplowej w myśl art. 91 p. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1926 o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Za Ministra (—) *Miecz. Szerer*
Dyrektor Departamentu

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe
dn. 28 marca 1927 r.
Nr. O-4410-27.
W sprawie stosowania ustawy o opłatach stemplowych.

OKÓLNIK 150.

Do
Władz Szkolnych I Instancji.

Okólnik powyższy podaję do wiadomości i stosowania wślad za tutejszym okólnikiem Nr. OR-2259-27 L. O 4406-27.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski*

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe
dn. 14 marca 1927 r.
Nr. O-3814-27.
W sprawie przesyłania pokwitowań do Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych.

Poz. 42.

OKÓLNIK 126.

Do
Władz Szkolnych I Instancji.

Kurotorjum powiadamia, iż począwszy od dn. 1 marca b. r. Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych w Łucku prowadzi ewidencję wpłacanych czynszów komornianych za mieszkania wy-

najęte w gmachach rządowych. Wobec powyższego wszelkie pokwitowania Kas Skarbowych na wpłacone komorne wraz z imiennym wykazem lokatorów należy wprost kierować do Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Łucku.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Naszydłowski*
p. o. Naczelnika Wydziału

Poz. 43.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Równe
dn. 15 marca 1927 r.
Nr. O.R-4064-27.
W sprawie falsyfikatu biletu 20 złotowego.

OKÓLNIK 134.

Do
Władz Szkolnych I Instancji.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3-III b. r. Nr. O. R-2753-27 Kuratorjum podaje do wiadomości zawiadomiemie Banku Polskiego, określające falsyfikat banknotu 20 złotowego.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski*

BANK POLSKI Odpis.

ZAWIADOMIENIE.

W ostatnich dniach zatrzymano falsyfikat biletu 20-złotowego z datą 15 lipca 1924 r. (oznaczony II EM. C).

Typ VI.

Falsyfikat ten wykonany jest na papierze ze znakiem wodnym, zbliżonym do papieru, użytego do druku biletów autentycznych.

Kolory farb odmienne — jaśniejsze.

Rysunki tła po obu stronach biletu są udatnie naśladowane.

Podobizna Kościuszki — wskutek cieniowania grubszemi linjami oraz nieodpowiedniego doboru farb — ma inny wyraz. Rysem charakterystycznym jest cieniowanie końca nosa, niewidoczne na biletach autentycznych.

Linje niesymetryczne na prawem ramieniu portretu oraz punkciki nieco niżej na ramce — na bilecie autentycznym są mało widoczne — zaś na falsyfikacie szczegóły te są mocno zaznaczone.

Podpisy odmienne, zwłaszcza końcowe „k" podpisu Naczelnego Dyrektora i wydłużenie linji przy podpisie Skarbnika.

Cyfry numeru i oznaczenia serji — udatne. lecz numer na fałszywych węższy o blisko 2-mm.

W cieniowaniu tła między upierzeniem orła granatowe linje wykazują widoczną kratkę, podczas gdy na bilecie autentycznym cieniowanie to jest nieregularne i silniej pokryte farbą.

Dziób orła i zgięcie języka są inne niż na bilecie prawdziwym.

Warszawa, dnia 18 lutego 1927 r.

Bank Polski

Poz. 44.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego Równe
dn. 28 lutego 1927 r.
Nr. O-2952-27.
W sprawie badań sero-bakterologicznych.

OKÓLNIK 133.

Do Władz Szkolnych I Instancji i Ogółu Nauczycielstwa.

Wobec nowego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 555) o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, nie przewidującego wykonania badań sero-bakterologicznych dla urzędników państwowych w cenie 75% na koszt Skarbu Państwa, Kuratorjum komunikuje, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) zgodziło się na wniosek Filji Państwowego Zakładu Higjeny we Lwowie, aby urzędnicy państwowi mogli korzystać z tych badań, wykonywanych w wymienionym Zakładzie, po cenach 2 zł. za każdego rodzaju badanie bez dopłaty ze strony Urzędów Wojewódzkich.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski*

Sprostowanie:

W Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. № 2 (31) poz. 11 zamiast słów: „19-XI 1926 № O. Prez. 11073-26 (Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okr. Szk. Woł. № 1 (30) z dnia 15-I 1927 poz. 30)"—powinno być: „z dnia 19-XI 1926 L. O. Prez. 12370-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. № 1 (30) z dnia 15-I 1927 poz. 2".

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Recenzje.

Lîlâvatî, czyli książka o rozrywkach matematycznych.

Przy nauczaniu matematyki, przedmiotu częstokroć uważanego za nudny, wielką wartość mają urozmaicenia w postaci zagadnień o charakterze rozrywkowym. Odpowiadają one zazadzie: „nauczać przez zabawę". Podsuwając zagadnienia o treści anegdotycznej, zainteresujemy ucznia fabułą, poprzez którą prześwieca zagadnienie natury matematycznej, samo przez się pociągające ucznia do rozważań i szukania drogi rowiązania; w ten sposób zainteresowanie przesuwa się z fabuły na treść zagadnienia. Sama mnogość i rozmaitość zagadnień o charakterze rozrywkowym pociąga wyobraźnię i daje możnośc rozwinąć wielostronne metody rozwiązywania, których nie możnaby nawet objąć żadnym programem szkolnym.

Skarbnica zagadnień rozrywkowych napełniała się w ciągu wielu wieków. Możemy dzisiaj jeszcze delektować się zagadnieniami, które już przed 40 wiekami fascynowały miłośników matematyki w Egipcie...

Narody, które miały rozwinięte szkolnictwo, pełną ręką czerpały z tej skarbnicy. W Niemczech wiele książek o charakterze rozrywkowym wydali *W. Lietzmaun*, *W. Ahrens* i inni. We Francji cieszą się powodzeniem księżki *E Fourreya i C. A. Laisanta*. W Rosji wyszło niezwykle ciekawe dzieło *E. Ignatjewa* pod tytułem „W carstwie smiekałki"; pozatem były prace *Lamina, Obreimowa* i innych. W Polsce pracował nad rozrywkami matematycznemi *A. Łaparewicz*, którego rozprawy można znaleść w „Wiadomościach Matematycznych". Wreszcie przed rokiem otrzymaliśmy na Gwiazdkę wspaniałą książkę *Szczepana Jeleńskiego*, Inżyniera i autora dramatycznego w jednej osobie, książkę pod tytułem „Lîlâvatî. Rozrywki matematyczne".

Nie należy się spodziewać, aby wszystkie zadania rozrywkowe, które podaje p. Jeleński, były zupełną nowością. Autor pracowicie zebrał co ciekawsze zagadnienia z literatury rozrywkowej całego świata i rzetelnie podaje źródła, z których czerpał; w ten sposób jego książka staje się osobliwą bibljografją przedmiotu. Autor nadał zadaniom żywą i interesującą fabułę. Mile uderza znakomity język książki; znać nietylko wytrawną znajomość przedmiotu, ale też wysoką kulturę literacką (nie chcemy tu zdradzać pseudonimu, którego używa Autor jako twórca dzieł scenicznych).

Przedstawimy Czytelnikowi bogactwo materjału *Lîlâvatî*, podając treść rozdziałów:

I. Anegdoty i zadania geometryczne. Oddamy pióro samemu Autorowi:

„Anegdot matematycznych jest liczba bardzo znaczna, a ilość zadań anegdotycznych jest wprost nieograniczona. Czem więc kierować się należało przy ich wyborze? Głównie zasada największego ich urozmaicenia. Wśród sześćdziesięciu pięciu przytoczonych tu zadań i anegdot znajdzie czytelnik najróżniejsze typy zagadnień: zadania na podziały, rozstawienia, rozlewy, przeprawy, restytucje, manewry etc. etc.; zadania pochodzące z przeróżnych epok: z przed tysiąca lat, z przed setek lat i z przed dziesiątków lat; zadania chińskie, induskie, greckie, arabskie, fracuskie, rosyjskie i t. d.; zadania wielkich matematyków, jak *Bhâskary*, *Leonarda z Pizy*, *Bacheta*, *Newtona*, *Lucasa* i in., i zadania nieznanych zupełnie autorów, przechowane bezimiennie tradycją ludową".

„Niewątpliwą natomiast jest rzeczą, i to zgóry zastrzec należy, iż obok przytoczonych tu zadań jest bardzo wiele innych równie ciekawych, równie różnorodnych, a nawet równie łatwych. Z tych dalsza pokaźna partja znajdzie odpowiednie miejsce w drugim tomie *„Rozrywek matematycznych — Śladami Pitagorasa"* obok zadań już nieco nudniejszych, do których przestudjowanie obecnie tu przytoczonych będzie doskonałym ustępem, zaprawą i przygotowaniem".

Złapaliśmy Autora na nieścisłości: mówi o sześćdziesięciu pięciu zadaniach anegdotycznych, a tymczasem w samym tylko § 65 pod skromnym tytułem *Varia* podano dziesięć zadań!

Trawestujemy zadanie IV na swój sposób:

„Pan Pankracy mógłby przeczytać książkę nagłos w ciągu 15 godzin, pan Gerwazy — 12 godzin, a pan Bonifacy najsprawniej, b o w 10 godzin. Siedli czytać książkę do spółki na zmiany. Jak lepiej będzie im się zmieniać — po 20 stronicach, czy po 20 minutach, aby mogli wspólne czytanie co prędzej zakończyć?".

Zadanie X z § 65 podpisany pod tym artykułem tak do siebie zastosował:

„Jeśli dożyję do *X* lat, będzie rok *XX*; domyśl się, Czytelniku, ile mam dzisiaj lat?"

II. Ciekawe właściwości liczb i działań matematycznych.

„Rozdział ten będzie niewątpliwie najciekawszym, najbardziej porywającym dla tych, którzy ulegli czarowi *liczby*. A czar to zaiste osobliwy, ale mający pewne podobieństwo do czaru muzyki, do czaru barwy, do czaru tańca, czaru żywego słowa, wogóle czaru *poezji*".

„I jak każdy niemal w swej młodości był w większym lub mniejszym stopniu poetą, tak każdy prawie ulegał i ulega urokowi *liczby*. Jest to jakby naturalną właściwością umysłu, a może nawet i serca ludzkiego, że *liczba* staje się dlań czemś na kształt kośćca rzeczywistości, które bez niej byłaby mgłą, oćmą, bezkształtnością, bezbarwnością, bezczynnością..."

Taki jest język Autora Lîlâvatî.

III. Figury magiczne. Urok magji kwadratów magicznych, pod której wpływem był znakomity rysownik *Albrecht Duerer*, został być może zdarty, ale zato wyraźniej się zarysował urok liczb...

IV. Pseudacja, czyli zadania zwodnicze.

„Ludzie, rozmiłowani w ścisłem rozumowaniu, miłośnicy *logiki* z prawdziwą — niewątpliwie — rozkoszą polować będą w tych bnicjach, wiodących do absurdu, na ów mylny trop, na którym zaczyna się błądzenie".

Ciekawe są paradoksy arytmetyczne, algebraiczne i geometryczne. Szkoda jeno, że Autor poskąpił tych poradoksów.

V. Odgadnienia. Co kto woli ale dla mnie są najciekawsze te właśnie zadania, polegające na odgadnieniu niewiadomych liczb albo na podaniu gotowego wyniku działań, wykonanych na liczbach niewiadomych, zadania, leżące na pograniczu między arytmetyką i algebrą. Jeno nie podoba mi się samo słowo „odgadnienia",

VI. Z tajników szachownicy, kart i domina. Z książki *Lîlâvatî* można się dowiedzieć, jak zrobić z tak nudnej gry, jaką jest domino, — grę ciekawą: są to odmiany domina *Matador* i angielski *Muggins.* W drugim tomie *Rozrywek* zapowiedziany jest opis gry *tremino,* która w postaci uzupełnionej wyszła w nakładzie czasopisma dla dzieci „Płomyk" pod nazwą *Pszczółki* (w opracowaniu podpisanego).

VII. — — — — — — — — — — — —

Autor ma snać dziwną awersję do siódemki, jak inni do trzynastki, bo siódmego rozdziału nie daje, i nie jest to chochlik drukarski, bo w spisie rozdziałów również niema rozdziału VII. Autor widocznie sądzi, że dziury nie psują książki, jak oka nie psują sera szwajcarskiego...

Rzecz ciekawa, że mistycznej liczbie 7 poświęcono w rozdziale II cały § 2.

VIII. Gry, zabawy, łamigłówki, sztuki i figle matematyczne.

Czego tu niema! Cały bazar! Są tu labirynty, mosty z Królewca, figury unikursalne, *Fifleen Puzzle,* Kameleon, Wieża w Hanoï, Kadryl *Lucasa,* Młynek, Wilk i owce, Gra *Bacheta,* Zabawy ze sznurkiem, Łamigłówki, Tajemnicze zniknięcia, Figle z zapałkami.

Strasznie tu dużo materjału! Całe szczęście, że Autor nie wysypał całej zawartości swej kobiałki, toby mógł przyprawić o zawrót głowy.

Na zakończenie podamy opis książki:

S. Jeliński, inż.—Lîlâvatî. Rozrywki matematyczne. Z 172 rysunkami w tekście i jedną tablicą. Wydawnictwo Księgarnia Św. Wojciecha w Poznaniu.—Format 22×14. Stron XI+300.— Cena brosz. 6,50; karton 7,50.

A. M. Rusiecki

Treść Nr. 3 (32) Dziennika Urzędowego

K. O. S. Woł.

Prenumerata roczna wynosi **złotych 6**, półrocznie **zł. 3.**
Nr. pojedyńczy **60 groszy.** Podwójny **1 zł. 20 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać czekiem P.K.O. № 30365.

Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. Woł. wychodzi raz na miesiąc w objętości $1^1/_2$ do 2 arkuszy druku.

Adres Redakcji i Administracji: **Równe, Woł. Kuratorjum:**

DRUKARNIA PAŃSTWOWA — ŁUCK, 23.IV. 27. 176.